

Haandværker og Industrier, paa hvilke Kunsten har sat sit Stempel og derved gjort dem til noget ganske Andet, end de uden den vilde være. Dette har stor Betydning ogsaa i økonomisk Henseende, thi derved blive disse Produkter af Haandværk og Industri efterpurgte ogsaa fra andre Lande. Jeg kunde nævne mange af disse, der ere blevene paa- virkede af Kunsten i saa Henseende, navnlig som Følge af den Virksomhed, afsåde Professor Detich udøvede som Direktør for Kunstakademiet. (Afbrydelse.) Jeg tvivler ikke om, at hans Bestyrelser forfattede af den nuværende Direktør, der er en meget dygtig Mand. Jeg skal nævne hele Møbelindustrien, der har taget et meget stort Opving og Møbelexporten herfra navnlig til Sverrig og Norge er meget betydelig. Det Samme gjælder om Sølvs- og Guldvarefabrikationen, der med Rette har tiltrukket sig stor Opmærksomhed paa de sidste Verdensudstillinger. Man kan sige det Samme om Porcellæns- og Fajancefabrikationen, paa hvilke Maleriet udøver sin meget store Virkning, og ligeledes Terrakottafabrikationen, kort sagt mangfoldige Industri- og Haandværksgjenstande, paa hvilke Kunsten ligesom har sat sit Stempel, og som den derved har givet en betydelig forøget økonomisk Verdi. Og nu Portrætmaleriet. Hvilken stor Betydning har det ikke alene for Familien, men ogsaa for Historien? Vi havde jo fornylig en lille Udstilling, hvoraf Erfaring kunde hentes i saa Henseende. Desværre savne vi et Nationalgalleri, som de have i Frankrig, og det er for Videnskaben og særlig Historien et meget stort Gaun. Hade vi nemlig Portrætter af Mænd, der have spillet en fremragende Rolle i deres Lands Historie, vil Historiegrænserne have langt lettere ved at komme efter disse Folks Motiver, de Videnskaber hos dem, de Mandsejendommeligheder, som have bevirket, at de netop have udført de Gjerninger, som de have udført. Man vil langt lettere kunne imaginere sig, naar man staar foran et Portræt, den Personlighed, som han har til Opgave at studere, end han vil kunne, naar han alene skal læse sig denne Mand's Karakter til ud af Dokumenter, Breve o. s. v. Forøvrigt kan man overhovedet sige, at et Lands Stilling i kunstnerisk Henseende for en stor Del bestemmer dets Stilling ligeoverfor andre Nationer; thi det har til alle Tider været saaledes, at Nationerne have betragtet de Lande, hvor Kunsten stod høiest, som dem, der fortjente den største Agtelse. De have gjort sig Umage for at besøge disse Lande og tilegne sig, hvad der maatte være frembragt i kunstnerisk Henseende. Det var jo allerede Tilfældet i Oldtiden med Grækenland og navnlig Athen, og senere med Rom og de italienske Smaa-stater, særlig Benedig, og det var Tilfældet med Holland, da den hollandske Malerskole blomstrede, kort sagt, det har altid været saaledes, at Menneffene søge derhen, hvor Kunsten har sit Sæde. Det er, som om de betragtede Kunsten

som den fremstredne Kulturs og den udviklede Menneftgaands Blomst, eller, om man snarere vil, fuldmodne Frugt, og derfor have de Lande, som have frembragt de udmærkede Kunstnere og udmærkede Kunstværker, altid indtaget en særegen Plads imellem Nationerne. Vi behøve ikke at gaa længere end til os selv. Havde vi ikke Thorvaldsens Museum her i Byen, vilde Byen neppe blive besøgt af saa mange Fremmede, som den bliver, endog fra de længst bortliggende Egne. Folk komme her reisende fra fremmede Verdensdele alene for at se Thorvaldsens Museum, og Danmarks Navn er blevet ført langt længere ud, end det ellers vilde være blevet, ved Thorvaldsens Navn og det Ny, hans Værker have faaet. Den Virkning, at Menneffene søge hen til det Sted, hvor Kunsten har sit Sæde, gjælder naturligvis ogsaa om den By i Landet, hvor Kunsten fortrinnsvis blomstrer, altsaa for vort Lands Vedkommende Kjøbenhavn. Man har lagt Mærke til, at dengang vi havde faaet indrettet det ny Nationaltheater, begyndte Svenskerne, som tidligere neppe havde sat deres Ben i et Theater her i Byen, at komme i store Mængder og besætte en stor Del Pladser i det kongelige Theater. Jeg tvivler ikke om, at dersom det maatte lykkes ogsaa at faae en Udstillingsbygning for Kunsten, kunde man gjøre Regning paa, at Besøget fra denne Kant ligesom ogsaa fra andre Steder baade af Udstillere og Skuelystne vilde blive langt større end hidtil. Dette har naturligvis en meget stor Betydning for det Sted, der danner Sædet for Kunsten, idet der derved kommer en stor Mængde Reisende til Byen, der atter bevirke, at Byens Haandværkere, Industridrivende, Hotelværtter, Restauratører osv. osv. faae langt større Fortjeneste, end de ellers vilde faae. Det ser næsten ud, som om Kjøbenhavn atter skulde blive Hovedstaden for en stor Del af Sverrig, det vil sige i aandelig Henseende, og at vi paa den Maade skulde blive istand til tilbøds at tilbageerobre, hvad vi mistede i 1659, ligesom det er lykkedes Frankmændene at tilbageerobre Milliarderne temmelig hurtigt fra Tydskland. Det er jo paa Grund af de udviklede Kommunikationsmidler snart saaledes, at de skaanske nærliggende Byer ere blevene Forstæder til Kjøbenhavn, ligesom de fjællandske Byer ere blevene det. Det forekommer mig derfor, at det maa have stor Interesse for Hovedstaden, at der indrettes en saadan Kunstudstillingsbygning, og det ligger da nær at henvise til, om ikke Hovedstaden vil finde sin Interesse ved at bidrage forholdsvis til dette Formaalets Fremme. Det forekommer mig, at denne Kommune, som jo er meget rig, vilde kunne være tjent med at udvide det Antal Fremmede endnu mere, som aarlig komme her til Byen (Afbrydelse). So, rig er denne Kommune i høi Grad, rig ved sine Jordegodser, rig ved sine store Byggearealer og rig endelig ved den Tiende, den tager af hver